

Vládne panika, koronavirus řadí na finančních trzích

- CZ24 News | 6. března 2020

Do konce minulého týdne poklesla hodnota amerických akcií v důsledku epidemie koronaviru šířící se světem o více než 10%. I včera pokračoval pokles akcií na amerických burzách o hodnotu přibližně 3%. Finanční trhy jakoby přecházely do paniky. A v této situaci americká centrální banka FED musela něco udělat. Rozhodla se, po telekonferenci ministrů financí a šéfů centrálních bank zemí G7, sáhnout ke snížení základní úrokové sazby o 0,5%.

Je zřejmé, že toto opáření má podnítit investiční aktivitu amerických firem. Druhá zpráva, která, jak se zdá, pozitivně zapůsobila na americké finanční trhy, je informace o vcelku jasném vítězství bývalého viceprezidenta Joe Bidena v demokratických primárních volbách 3. března. Podařilo se mu jasně vyhrát zatím v osmi z třinácti států americké Unie, kde probíhaly primárky. Biden se tak dostal zpátky do hry a je nyní zřejmě hlavním favoritem mezi demokratickými kandidáty. Jak se zdá, jeho nejvýznamnější protikandidát B. Sanders zvítězil ve velice lidnatém státu USA, Kalifornii, který bude vysílat na národní demokratickou konvenci (sjezd) velký počet delegátů. Je zajímavé, jak na posílení Bidenovy pozice pozitivním způsobem reagují burzy. Futures amerických akcií dnes vzrůstá ke 2%...

Pro prezidenta Trumpa by další pokles hodnoty amerických akcií znamenal dříve nebo později velké politické ztráty, neboť je to právě současný prezident, který se honosí výbornými makroekonomickými výsledky americké ekonomiky. Desítky milionů Američanů má ovšem uloženu část svého majetku právě v amerických akciích. A pokud by se dramaticky dále snižovala hodnota amerických akcií, snižovala by se vlastně také hodnota majetku desítek milionů Američanů.

O superúterý amerických demokratických primárek je možné říci, že je po něm definitivně mimo hru mediální magnát, multimiliardář a bývalý úspěšný starosta New Yorku Bloomberg. Mimochodem, Bloomberg vložil do svého projektu volební kampaně zatím 600 milionů dolarů. Je otázka, zda teď dodrží svůj dřívější slib, že podpoří volební kampaň demokratického protikandidáta na prezidentství vůči Trumpovi částkou 500 milionů dolarů.

Ve světě jsou největšími ohnisky rozšíření koronaviru Čína, Itálie, jižní Korea a Irán. Zdá se, že v Číně se nákaza dostává pod kontrolu, neboť se snižuje v posledních dnech počet nových případů nemoci. Naopak v dalších uvedených zemích se každý den objevují nová onemocnění koronavirem. V Iránu dokonce úřady reagovaly tím způsobem, že přerušily na neurčito zasedání parlamentu, v němž údajně je celá řada poslanců nakažených a kromě toho Irán propustil v souvislosti s epidemií z vězení přes 50 tisíc vězňů.

Světová banka vyčlenila na boj proti koronaviru 12 miliard dolarů, které jsou určeny především pro ekonomicky slabší státy s nižší úrovní zdravotnictví.

Jihokorejská centrální banka rozhodla o vyčlenění částky rovnající se ekvivalentu 225 mld. Kč na boj s dopady koronaviru v ekonomice a v celé společnosti.

Jižní Korea se soustředí na podporu nejzranitelnějších odvětví své ekonomiky na malé a střední podniky a samostatně hospodařící osoby a investuje také do zdravotnictví. Jihokorejská centrální banka podobným způsobem postupovala již v roce 2015 v boji proti infekci MERS, kdy uvolnila jen o něco menší částku peněz. Jihokorejský státní dluh se v důsledku tohoto opatření zvýší zhruba o dvě procenta.

Evropská centrální banka (ECB) zatím monitoruje situaci a protože z eurozóny přicházejí vcelku příznivé zprávy o vývoji ekonomiky, ECB zatím nevidí důvod nějaké dramatické reakce. Podnikatelská aktivita v únoru v eurozóně vzrostla nejlépe za posledních 6 měsíců. Pod hranici poklesu 50% se nedostal ani evropský index nákupních manažerů a to ani v průmyslu, ani ve službách. ECB zatím konstatuje jenom propad poptávky mimo EU, na což asi případný pokles úrokových sazeb v eurozóně těžko zapůsobí.

Poměrně vážná čísla však přicházejí z Číny, kde dramaticky poklesl index nákupních manažerů v průmyslu a ve službách. MMF odhaduje pokles růstu čínské ekonomiky v tomto roce z předpokládaných 6% na cca 5,6%. Například v únoru prodej aut v Číně poklesl o 90% a připomeňme si ještě, že epidemie SARS v letech 2002-2003 připravila Čínu podle tehdejších odhadů o 1% hospodářského růstu. SARS vykázal ovšem 8 tis. nemocných, byť s vyšší mortalitou, než je mortalita koronaviru. Ale nemoc COVID-19 již vykazuje 80 tisíc nemocných. Z toho podstatná část je v Číně.

V roce 2003 se ovšem Čína podílela na objemu světového HDP zhruba 9%, v tomto roce už by tvorba čínského HDP měla být na cca pětina světa.

Jinak řečeno, pokles dynamiky čínské ekonomiky se projeví i na světovém hospodářském růstu.

Objevují se první odhady o tom, o kolik v důsledku koronaviru zpomalí česká ekonomika. V tuhle chvíli ovšem těžko předpokládat všechny faktory, které na ní mohou letos působit v pozitivním i negativním slova smyslu. Co je již nyní jisté, je to, že bude silně zasažena v Česku výroba počítačů, která se do značné míry opírá o dovozy potřebných dílů a součástek právě z Číny.

Jiří Paroubek

Předseda vlády ČR v letech 2005-2006. V období 2004-2005 ministrem pro místní rozvoj. Po oba roky kdy byl premiérem dosahoval stát hospodářský růst (HDP) cca 7 % a schodek státního rozpočtu byl plně pod kontrolou, zejména vytvářením vysokých rozpočtových rezerv. Předseda ČSSD v letech 2005-2010, kdy tato strana dosáhla nejlepších volebních výsledků ve své historii a stala se nejsilnější českou politickou stranou. V letech 2006-2013 členem Poslanecké sněmovny. V letech 1990-2005 členem pražského zastupitelstva. v období 1998-2004 náměstkem primátora pro finance. Předseda Společnosti W. Brandta a B. Kreiskeho od roku 1993 až dosud. Vydavatel časopisu Trend v letech 1993-2010. Předseda redakční rady serveru Vaše věc od roku 2010 dosud. Předseda strany LEV 21 - národních socialistů v letech 2011-2014.